

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
— Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Austrija v hitlerjevski oblasti

Na zahtevo iz Berlina je avstrijski zvezni kancelar Schuschnigg odpovedal za nedeljo odrejeni plebiscit in nato odstopil — Vladne posle vodi hitlerjevski minister Seyss-Inquart

Za uvod velike hitlerjevske demonstracije

Naperjene so bile najprej še proti plebiscitu — Hudi spopadi v deželnih glavnih mestih

Dunaj, 11. marca. br. Za večerajšnje demonstracije na Dunaju, v Gradcu, Linzu in drugih večjih centrih so pokazale, da čakajo Avstrijo kritični dnevi ter da ljudsko glasovanje, ki ga je odredil kancelar dr. Schuschnigg ne bo poteklo gladko. Narodni socialisti so s hrupnimi demonstracijami izražali svoj odpor, ki so ga danes ko so prispeli iz Nemčije posebni odposlanci z novimi navodili, še povečali. Čeprav so pristaši patriotske fronte s pomočjo socialističnega delavstva sinočnje hitlerjevske demonstracije na Dunaju zadržali, so se danes v še večjem obsegu ponovile. Policija, ki se je držala očnega ponovila, precej pasivno, je bila prešibka, da bi preprečila spopade. Vlada je morala naposled poslati na ulice vojaštvo, ki je z bajoneti nastopilo proti demonstrantom in jih razgnalo. Pri tem je prišlo zlasti na Ringu, pred opero in v nekaterih predmestjih do zelo krvavih spopadov. Po dosedanjih vesteh je bilo pri tem na Dunaju ranjenih 35 oseb, med njimi štiri policijski uradniki precej težko.

V Linzu

Enake demonstracije so bile v Linzu. Tam je že ponoči prišlo do krvavih spopadov med milico patriotske fronte in narodno socialističnimi napadalnimi oddelki. Tudi tu je moralo naposled intervenirati vojaštvo. Danes dopoldne pa so prišli v Linz iz okolice močni oddelki narodnih socialistov. Vkorakali so v vojni formacijah, med njimi tudi motorizirani oddelki. Pristaši patriotske fronte so priredili protidemonstracijo ter skušali razširiti letake, v katerih pozivajo prebivalstvo k k odporu proti hitlerjevemu. Med obema skupinama je prišlo na glavnem trgu do krvavega spopada, pri katerem so tudi streljali. Okrog 60 ljudi je bilo več ali manj hudo ranjenih.

V Gradcu

V Gradcu demonstracije od sinoči sploh niso prenehale. Vso noč so korakale dolge povorke pristašev obeh taborov po ulicah ter manifestirale, te za Hitlerja, one za Schuschnigga. Ze jutrat se je opazilo, da prihajajo po določenem načrtu močne hitlerjevske formacije od zunaj v mesto. Pred magistratom se je dopoldne zbrala ogromna množica hitlerjevcev, ki so viharno protestirali proti ljudskemu glasovanju, vzklkali Hitlerju in zahtevali odstop Schuschnigga. Policija ni intervenirala in je demonstracije mirno dopuščala. Ko so opoldne iz predmestij začeli prihajati v središče mesta močni oddelki delavcev in pristašev patriotske fronte je prišlo med obema skupinama do spopadov. Naposled je moralo intervenirati vojaštvo, ki je oba tabora ločilo. Celo po graških šolah je prišlo do demonstracij in so zlasti na nekaterih srednjih šolah dijaki zahtevali, da jim mvrtno svoečasno odpuščene hitlerjevske profesorje. Da ne bi šla mladina na ulice, so šole zaprli in so morali otroci do pozneje popoldneva ostati v zaprtih razredih, nakar so jih le posamezno spuščali domov. Na graški univerzi je prišlo do hudih demonstracij zaradi česar so predavanja ukinili in univerzo zopet zaprli.

V Innsbrucku

V Inmostu so se že v ranih urah zbrale velike množice narodnih socialistov, ki so korakali po ulicah, prepevali nemško državno himno in vzklkali Hitlerju. Za opoldne je bilo napovedano veliko protestno zborovanje. Ze ob 11. so zaprli vse trgovine, ker so se bali izgrediv. Opoldne je prikorakalo na trg okrog 5000 uniformiranih članov hitlerjevskih napadalnih in zaščitnih oddelkov s hitlerjevskimi zastavami. Z balkona mestnega magistrata je nato vodja tirolskih hitlerjevcev objavil, da prevzemajo hitlerjevski oddelki skrb za javni red in mir. Množica je sprejela to objavo z velikanskim odobravanjem ter je nato med petjem hitlerjevskih himen odkorakala pred palačo deželnega glavarja, kjer pa so jih sprejeli večji oddelki vojaštva z nasajenimi bajonetmi. Po prvem spopadu so se množice umaknile. kmalu nato so hitlerjevski napadalni oddelki v pravem boju pohodu izvedli turiz na palačo deželnega glavarja ter se jim je končno posrešlo zavzeti poslopje. Vojška se je morala umakniti. Zvečer so hitlerjevci priredili v palači in pred njo manifestacijsko zborovanje in so njihovi voditelji z balkona vladne palače imeli nagovore na vel'ko množico pristašev, ki je navdušeno pozdravljala padeč Schuschnigga in slavila zmago narodnega socializma v Avstriji.

Podrobnosti iz Gradca

Gradec, 11. marca. v Danes dopoldne so se začele velike narodno-socialistične demonstracije. Razvile so se predvsem v notranjosti mesta. Proti poldnevu so poslali proti narodnim socialistom močne oddelke policijske straže, tudi policijo na konjih. Policija pa ni mogla preprečiti nadaljnjih demonstracij. Ob 14 uri so poslali proti demonstrantom vojaštvo, ki je prišlo z Dunaja. Vojaštvo je nastopilo z bajoneti, izpraznilo notranji del mesta, ter ga obklojilo z močnim kordonom. Vojaštvo je bilo v polni bojni opremljeni in je zasedlo cestna križišča s strojnimi.

Okrog 16. ure so začele prihajati prve vesti o odgoditvi plebiscita. Takoj se je izpremenila slika mesta. Kljub kordonom je bilo notranje mesto takoj zopet zasedeno od narodnih socialistov, ki so vzkl-

kali Hitlerju. Vsa poslopja so razobesila zastave s kljukastim križem. Tudi na poslopju deželnega zbora so jih razobesili. Policijo in vojaške kordone je množica sprejela z vzkliki: »Heil Hitler!« in »Sieg heil!« Množica je obisjala vojaštvo z umetnimi cveticami, ki so jih vojaški natikali na svoje šleme. Po 17. uri so vojaštvo polagoma umaknili. Odhajajoče čete in oklopni avtomobili so odšli med špalirjem velikanske množice. Častniki so množici, ki je pozdravljala z nemškim pozdravom, strumno odzdravljali. Zvečer so po ulicah patrulirale samo policijske straže, ulice pa so še vedno polne hitlerjevskih množic. Pristaši patriotske fronte so se umaknili v svoja stanovanja.

Uvod v nemških listih

Berlin, 11. marca. AA. (DNB) Nemški listi posvečajo prve strani dogodkom v Avstriji. Ze v naslovih poudarjajo, da dr. Schuschnigg ni več gospodar položaja. Pod naslovom »Izdajstvo nemškega mira« piše »Berliner Börsenzeitung« med drugim, da je jasno, da je avstrijski kancelar izvršil izdajstvo, ko je za prihodnjo nedeljo določil plebiscit. »Angriff« pravi, da je dr. Schuschnigg že nekaj dni po 12. februarju začel pripravljati plebiscit.

Berlinski ultimatum

Kakor v tragičnem filmu, so se večeraj z bliskovito naglico razvijali usodni dogodki v Avstriji

Dunaj, 11. marca. br. Z Dunaja je danes le težko dobiti telefonsko zvezo izven mesta. Vse telefonske linije so neprestano okupirane po uradnih razgovorih, tako da je bil telefonski promet med Avstrijo in inozemstvom več ur popolnoma ustavljen. Le od časa do časa so posameznim inozemskim poročevalcem dovoljevali oddajo brzojav in kratke telefonske razgovore. Ze jutraj so se začele širiti po Dunaju alarmantne vesti. Vsa pozornost je bila osredotočena na mislijo bivšega nemškega poslanika na Dunaju Papena, ki je sinoči nenadoma prispel iz Berlina na Dunaj. Davi je imel dve uri trajajočo konferenco z notranjim ministrom Seyss-Inquartom nato pa daljši sestanek s kancelarjem Schuschniggom. Narodni socialisti so nestrpno pričakovali informacij o uspehu njegove mislije. Iz njegovih vrst so se že dopoldne začele širiti alarmantne vesti, da bo Nemčija pritiskala na Avstrijo in izsilila odgoditev plebiscita.

Opoldne se je Papen z letalom vrnil v Berlin.

Prvi alarmi

Kancelar dr. Schuschnigg je medtem odredil najstrožjo pripravljenost vojske, policije in žandarmerije ter naročil, da pošljejo najzanesljivejše čete, predvsem Tirolce ter Gradiščance v glavna nacistična središča, zlasti v Gradec in Linz. Obenem je odredil mobilizacijo letnika 1916 in sicer tako za vojsko kakor za frontno milico. Vsi prizadeti vojni obvezniki so se morali nemudoma javiti pri svojih poveljstvih.

Na Dunaju so se okrog poldneva razširile vesti, da se nemška vojska, zlasti motorizirani oddelki in pa napadalni in zaščitni oddelki narodnih socialistov že zbirajo na avstrijski meji ter da so pripravljeno takoj vkorakati v Avstrijo. Iz Berlina so te vesti demantirali, vendar pa na Dunaj prihajale z avstrijske meje vedno točnejša poročila, da je nemška vojska res pripravljena na meji. Na Dunaju so bili pripravljeni da hoče Nemčija na ta način izvajati samo pritisk, da bi dosegla odgoditev za nedeljo določenega ljudskega glasovanja. Nihče ni verjel, da bi Nemčija resno mislila na vojaško okupacijo Avstrije.

Nemški ultimatum

Medtem pa so v Berlinu očitno padle že važne odločitve. Po povratku Papena z Dunaja je bila pri kancelarju Hitlerju konferenca, ki so se je poleg Papena udeležili tudi predstavniki vojske in vodstva narodno socialističnih napadalnih oddelkov.

Ob 14. je prispel na Dunaj z letalom poseben odposlanec iz Berlina, ki se je z letališča takoj odpeljal v kancelarsko palačo in tam izročil kancelarju dr. Schuschniggu veliko zapечатeno kuverto. V kancelarski palači so bili zbrani vsi oddeli vlade. Ko je kancelar dr. Schuschnigg odprl zapечатeno pismo in prečital njegovo vsebino, je po kratkem molku sporočil zbranim članom vlade, da je stavil kancelar Hitler Avstriji ultimatum, v katerem zahteva:

- 1) odgoditev ljudskega glasovanja za nedoločen čas,
- 2) takojšen odstop zveznega kancelarja dr. Schuschnigga,

dr. Seyss-Inquart. Avstrijska vlada ima odgovoriti do danes ob 17. Če bo odgovor negativen, bo nemška vlada izdala vse ukrepe, ki se ji zde upravičeni.

Dunaj, 11. marca. AA. (Havas). V nasprotju z demantiji iz Berlina izjavljajo v avstrijskih krogih, da je Nemčija poslala Avstriji ultimatum.

★

Dunaj, 11. marca. AA. (Stefani) Dr. Schuschnigg je podal ostavko. Kancelarsko dolžnost vrši dr. Seyss-Inquart.

Plebiscit odgoden

Dunaj, 11. marca. br. Zvečer ob 18. je dunajski radio objavil naslednjo vest:

Zvezni kancelar dr. Schuschnigg je po daljšem razgovoru z državnim predsednikom Miklasom odredil, da se za nedeljo 13. marca 1938 določeno ljudsko glasovanje odgodi za nedoločen čas.

Vest je izzvala v vsej javnosti senzacijo in najrazličnejše komentiranja. Narodni socialisti so jo snreželi z velikanskim navdušenjem in jo tolmačili kot svojo novo zmago v Avstriji ter kot dokaz, da se v Avstriji proti njihovi volji in brez njihovega pristanka

Schuschniggovo slovo

Dunaj, 11. marca. br. Nocoj ob 19.45, se je na dunajskem radiu oglašil zvezni kancelar dr. Schuschnigg. Imel je naslednji govor:

»Avstrijci, Avstrijke! Današnji dan nas je postavil pred težko in odločilno situacijo. Dobil sem od predsednika države nalog, da o teh dogodkih obvestim avstrijsko prebivalstvo.

Nemška vlada je predsedniku države Miklasu stavila kratkoročen ultimatum, da mora imenovati za zveznega kancelarja od nemške države predlagano osebnost, za člane vlade pa od nemške vlade označene osebe. V nasprotnem primeru bodo nemške čete po poteku tega roka vkorakale v Avstrijo.

Ugotavljam pred vsem svetom, da so popolnoma izmišljene vse vesti, ki so razširjene ponekod po Avstriji in po inozemstvu, češ da je v Avstriji izbruhnila revolucija, da teče kri v potokih,

Razglas voditelja avstrijskih hitlerjevcev

Dunaj, 11. marca. br. Ob 20.20 je notranji in varnostni minister Seyss Inquart objavil po radiu:

»Možje in žene. Avstrijci, nemški rojaki!

Glede na dogodke današnjega dne in z ozirom na dogodke, ki se jim približujemo, ugotavljam, da sem slej ko prej na svojem mestu kot notranji in varnostni minister ter se smatram za odgovornega za vzdrževanje javnega reda in miru v tej državi.

Pozivam vse, da ohranijo red in mir. Bližnje ure in dneve moramo dočakati še v prav posebni disciplini. Če pride danes do manifestacij, ne smejo imeti

Vojaštvo na meji

Nasprotujoče si vesti o nemških vojaških ukrepih na Bavarskem in o vkorakanju v Avstrijo

Monakovo, 11. marca. AA. (Reuter). Danes popoldne se je pričelo gibanje nemških čet. Na tisoče in tisoče vojakov z lahkim topništvom maršira proti avstrijski meji. Prebivalstvo ob glavnih cestah izjavlja, da so tudi preteklo noč neprestano pošiljali čete proti meji. Rekvirirani so i konji i vozovi. Vse kaže, da se je glavni štab armadnega zbora preselil iz Monakovega, kjer je bilo poslopje štaba danes zaprto.

London, 11. marca. AA. (Reuter) iz britanskih uradnih krogov se je zvedelo, da so dobili informacije o gibanju čet na Bavarskem. V teh krogih izražajo upanje, da se to gibanje vrši za ohranitev reda na avstrijski meji.

London, 11. marca. AA. (Reuter). Iz

Berchtesgadenski sporazum razveljavljen

Berlin, 11. marca. AA. (Havas). V nemških političnih krogih izjavljajo, da smatra Nemčija poslednji sporazum z Berchtesgadnu, kakor da ga ni, in da si pridrži pravico, da izvaja iz tega dejstva vse posledice.

Dunaj, 11. marca. o. Nemške radijske postaje so danes objavile, da je nemška vlada sklenila odpovedati sporazuma z dne 11. julija 1936. in 2. februarja t. l.

ne more ničesar več zgoditi. Pristaši patriotske fronte so prav tako ogorčeni, ker smatrajo ta ukrep za nerazumljiv umik pred hitlerjevci. Položaj je skrajno napet in se širijo najrazličnejše vesti. Govori se celo o padcu vlade in spremembi režima. Vesti pa trenutno še ni mogoče kontrolirati, ker so vsa ministrstva zasedena po vojaštvu in je nemogoč vsak dostop. Tudi telefonske zveze s kancelarsko palačo, kjer so zbrani vsi ministri pri Schuschniggu, ni mogoče dobiti. Položaj je zelo napet. Ulice so polne vojaštva v bojni opremljeni, na vseh važnejših križiščih pa so postavljene strojnice.

da vlada ni gospodar položaja in da ne more napraviti reda.

Predsednik države mi je naročil, naj sporočim vsemu prebivalstvu Avstrije, da se umikamo nasilju. Ker za nobeno ceno, tudi v tej resni in težki uri ne, nečemo prelivati nemške krvi, smo naš oboroženi sili dali nalog, naj se za primer, da bi nemške čete res vkorakale v Avstrijo, brez odpora umakne in počaka na odločitve prihodnjih ur.

Ob enem je predsednik države Miklas imenoval generalnega inspektorja vojske, pehotnega generala Silhovskega za vrhovnega poveljnika avstrijske oborožene sile. On bo izdajal nadaljna navodila vojski.

Jaz pa se ob tej uri poslavljam od avstrijskega naroda z besedami:

Bog čuvaj Avstrijo!

Godba je nato odsvirala avstrijsko državno himno »Bog ohrani, bog obvari...«

ekscisivnega značaja.

Posebno pozivam zaščitne in rediteljske formacije narodnih socialistov, da povsod skrbje za red in mir in v tem smislu vplivajo na naše pristaše. Računam s tem, da boste nalogo eksekutive brezpogojno nospirali in se stavili povsod eksekutivi na razpolago.

Posebej opozarjam na to, da kakršenkoli odpor proti morebitnemu vkorakanju nemške vojske ne pride v poštev, tudi ne s strani eksekutive, čije najvažnejša dolžnost je skrb za red in mir v tej državi.

Vztrajajte, združite se in pomagajte, da stopimo v srečnejšo bodočnost.»

Patriotska ali hitlerjevska Avstrija?

V nedeljo, 13. t. m. bo v Avstriji ljudsko glasovanje, ki naj izreče besedo o samostojni ali hitlerjevski Avstriji. Na sliki levo: kancelar Schuschnigg, ustanovitelj Patriotske fronte; na desni hitlerjevski notranji minister Seyss-Inquart

Flora in favna v Arktidi

Plankton v vrhnjih plasteh morske vode — Neznatni črvi in raki v 300 m globokem toku — Ptice in medvedi v bližini Severnega tečaja

O glavnih uspehih znanstvenega proučevanja življenja v polarni kotlini s strani Papaninove skupine poročajo sledeče:

Pred to odpravo znanstveniki niso dvomili, da bi v vodstvu Severnega Ledenege morja ne bilo rastlin in živali, vedeli pa niso, kakšne rastline in živali bi to bile in kolikšne so njih množine. Še Nansen je v ostalem trdil, da je srednji, z večnim ledom pokriti del tega morja smatrati za popolno puščavo. Drugi učenjaki so domnevali, da je plankton v teh predelih vsaj ob določenih letnih dobah zelo bogat in mnogovrsten. Papaninova odprava je to domnevo potrdila.

V neki brzjavki je ta odprava s svoje ledne plošče poročala, da se je proti koncu lanskega julija začelo očitno razvijanje rastlinskega planktona v zgornjih plasteh morske vode. V začetku septembra se je ta razcvet rastlinskega planktona končal. Že to dokazuje, da je bila vsaka domneva o nemožnosti življenja v srednjem delu polarnih kotlin napačna.

Širšov je ugotovil, da prihajajo z ogromnimi masami Atlantskega oceana v polarno kotlino silne množine rastlinskega in živalskega planktona. V tem kakšnih 300 m globokem toku je neznatnih črvi in rakov kar mrgolelo in njihove vrste so bile iste, kakršne opazujejo v Grenlandskem morju.

Mnogi so se čudili, da je v okolici Severnega tečaja dobili ptice in celo medvede. Niso si mogli razlagati, od kod dobivajo svojo hrano. S tem, da so odkrili v določenem času tolikšne množine planktona, se je ta skrivnost razrešila. Ptice hranijo vsekar ne primanjkuje in navzočnost medvedov govori o tem, da je v morju tudi preobilica rib, s katerimi se te živali hranijo. Papaninovi ljudje se v tem pogledu vračajo s prebogatom znanstvenim gradivom. Česar ni uspelo mnogim odpravam z velikimi ladjami, je izvršila četverica pogumnih sovjetskih raziskovalcev.

Nov način konserviranja živil

Učiteljica na državni kuharski šoli v Stockholmu Ubba Virgin, je napravila važno odkritje, ki bo omogočilo v konzervah ohraniti do 92 odstotkov vitamina C. Namesto dosedanjih konservirajočih pripomočkov uporablja Virginova raztaljeni parafin, v katerega polaga sadje, zelenjavo i. t. d. Po najboljših dosedanjih konservirajočih načinah je bilo mogoče ohraniti največjemu 40 odstotkov vitamina C. Virginova je učenka slovitega profesorja kemije na vseučilišču v Stockholmu in nagradjenca z Nobelovo nagrado Euler-Chelpina.

Srečal jo je — in se je oženil...

Louls Fitzgerald Hennesy-Pereth iz Londona je nedavno obiskal Škotsko, kjer je neki večer iz dolgega časa obiskal pesno prireditel v vasi Milton Duff pri Elginu. Na plesu se je seznanil z dvajsetletno Margaret Ross-Nocholsonovo, prosil jo je za ples. Mladenka je privolila. Med plesom je Anglež izjavil dekletu, da jo ljubi. Prosil jo je še za drugi ples, ki je mladenka vanj privolila. Kmalu nato sta zapustila plesišče in dve uri pozneje sta bila že mož in žena, kajti škotski poročni prapisci ne poznajo formalnosti in zahtevajo za poroko samo štiri priče.

Skok iz velike višine

Odkakovalec s padalom James Williams je te dni skočil na francoskem letališču iz višine 10.600 m. Padalo se mu je odprlo, ko je bil 200 m nad zemljo

Štel je minute, ki jih ni učakal

Ob smrti bivšega egiptskega ministrskega predsednika Nesima paše v Kairu poročajo listi, da je prešla Marija Hübnereva, bdi dunajskega hotelirja in nevesta pokojnika, še pred nekaj dnevi pismo od staršev zarofenca, v katerem ji je Nesim paša zahteval, da bo v štirih do petih tednih najrajši človek na svetu. V tem času se je namreč imela izvršiti poročna obred, v Egiptu ali na Dunaju. Pred dnevi je poslal Nesim paša svoji nevesti prirčno pismo, v katerem je zagotavljal, da šteje minuto, ki ga še ločijo od sedemnajstletne Marije...

Tajilo, da sta se poročila...

Nekemu neapelskemu novinarju se je posrečilo priti v vilo Cimbrone v Ravellu in govoriti z Greta Garbo in dirigentom Stokovskim. Greta Garbo je izjavila, da se mudi v Italiji samo zaradi počitka, ki ji je potreben. Energično je zavrnila govorice, da se je omožila s Stokovskim. Tudi švedski konzulat v Neaplju izjavlja, da niso zahtevali od njega nobenih dokumentov, ki bi prišli v poštev za poroko Greta Garbo s Stokovskim.

Varno zaklonišče

Zgradba s 125 prostori preurejena za zaščito pred napadi iz zraka

Znana angleška milijonarka in filantropka, ga. Violet van der Elst, je kupila grad Harlaxton Hall, ki si ga je hotel kupiti nekoč že kralj Edvard VII., a ga ni mogel dobiti. Originalna dama hoče velik del starinskega, širnega poslopja spremeniti v zaklonišče, v katerem bi bilo okoliško prebivalstvo varno pred letalskimi napadi. Gradu bo vrnila nekdanje ime Grantham. Bojevitost človekoljubka, ki je imela že markisaški spopad s policijo, je izjavila:

»Zgradba, ki obsega 125 velikih prostorov, je nastala pred več nego sto leti in vprašanje okusa je, da-li komu dozeveni tudorski slog, ki si ga je takrat izbral arhitekt, ugaja. Vsekako je zelo originalna in številni zlati okrasji v njej so izvrstno ohranjeni. Kralj Edvard VII. je hotel kupiti ta grad od tedanjih njegovih lastnikov, normanskih plemičev De Ligue Gregory, pa mu ga niso hoteli prodati. To je tudi

vzrok, da si je takrat kupil grad Sandringham. Sedaj pa je zadnji potomec normanske rodbine umrl in jaz sem dobila možnost, da grad kupim.

Ta zadnji potomec je bil človek, ki so ga poznali v teh krajih pod imenom »mož s puško«. Hodil je namreč vsepovsod, v gradu in na prostem, s puško pod pazduho in lahko si mislite, da so ljudje pred tem čudakom občutili nekaj strahu, posebno ker niso nikoli vedeli, kdaj se puška lahko sproži. Mene se ne bo treba nikomur bati. Odkar je posestvo moja last, ne bo smel tu nihče več streljati. Lov sem strogo prepovedala, takisto pse, kar hočem očuvati divjačino, ki živi tu. Tudi ptice bodo dobile tu svoje pribežališče. Ta čas spreminjajo strokovnjaki kletne prostore gradu v zaklonišče, v katerem bo 4000 oseb popolnoma varnih pred bombnimi in plinskimi napadi. Posebni stroji bodo tem ljudem lahko skozi cela dva tedna dovajali svež zrak.«

Krojačica — pustolovka

Zapravljala je denar stare vdove

Pet in tridesetletna angleška krojačica Eunice Mary Rose je zadnja tri leta uživala življenje in bo za to uživanje zdaj dejala tri leta pokoro v ječi.

Nabavila si je šest avtomobilov, najela šoferja, ki mu je obljubila 15 funtov tedensko mezdo, ter se je vozila z aerodinamičnim avtomobilom križem dežele. Ude-

Velika tatvina demantov

V Anversu so te dni odkrili velikansko tatvino demantov, eno največjih, kar jih beleži kriminalna kronika v zadnjem času. Vrednost ukradenih demantov cenijo na dvajset milijonov frankov. Policija je uvedla preiskavo, toda ne navaja imena oškodovane tvrdke.

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Slika z moskovskega procesa

Predsednik obravnave, sodnik Ulrich, pri svoji mizi

Igralka, žena zamorskega princa

V Evropi evropeiziran črnc, v domovini praznoveren primitivec

Mlada pariška igralka Irena Briacova, ki je bila pred letom dni priljubljena članica nekega bulvarnega gledališča, leži ta čas s popolnoma zrahljanimi živci v nekem zdravilišču in če bo ozdravela ter se vrnila na oder, bo nje zopetni nastop pomenil gotovo senzacijo. Kajti Briacova je od tedaj, ko se je poslovila od odrskega življenja, doživela hude pustolovščine.

Nekoliko mesecev je bila poročena z mladim zamorskim princem Qualinom, s katerim se je seznanila v Marseillu in ki mu je sledila v njegovo domovino Dahomey. Tam pa se je že popolnoma evropeizirani zamorec spremenil hitro spet v praznovernega primitivca, kakršen je bil pred svojim dolгим bivanjem na Francoskem. Njegov oče je bil v deželi Dahomejcev vladar, pa so ga kolonialne oblasti po nekem sporu deportirale in je v izgnanstvu tudi umrl.

Ko se je Qualino s svojo belo ženo vrnil v dahomejsko prestolnico, so ju tam sprejeli z divjim sovraštvom do vsega tujega. Mladí mož je moral s strani svojih bratov in ostalih rojakov občutiti na svoji koži, kako ga prezirajo zavoljo njegovega zakona s Francozinjo in njegovih evropskih

manir. Briacovo so zamorci popolnoma kotirali in ji je bilo težko dobiti celo potrebno živila.

Najhušje pa je vplivala nanjo sprememba njenega moža. Duhovniki njegovega rodu so ga prekleli zavoljo njegovega odpadništva. To preklestvo je vplivalo nanj tako, da je dobil padavčne napade, da se je čutil stalno zasledovanega in da je začel moliti demone domačih pragov. Francoščino, ki jo je povsem obvladal, je hitro pozabil, tako da se z ženo skoraj nista več razumela. Ker se je bala, da bo popolnoma zblaznel, je sklenila, da se vrne z njim čim prej domov, to tem bolj, ker so bili njegovi rojaki sklenili, da ga ob priliki žrtvujejo svojim bogovom.

S pomočjo kolonialnih oblasti ji je uspelo, da ga je spravila na ladjo v najbližjem pristanišču. Toda med vožnjo se je njegovo stanje tako poslabšalo, da ga so morali v Dakarju izkrcati. Tam je tudi umrl in njegova žena je dobila živčni pretres, zaradi katerega je že celo vrsto tednov v sanatoriju. V zadnjem času se je njeno stanje izboljšalo in prejela je že ponudbe za angažman, ker smatrajo vdovo zamorskega princa za atrakcijo.

Medved v pokoju

Žrtev španske državljanske vojne

Pred kratkim so sprejeli v živalski vrt v Gorlicah starega medveda v zaslužni pokoj. Žival ima za seboj burno in težko življenje.

Nekoč je bila najlepša in najmočnejša žival v skupini medvedjega krotilca Kautskega, ki je potoval po vsej Evropi. Ko se je mudil Kautski s svojo skupino baš v Španiji, je zabesnela državljanska vojna in ni mogel dovolj hitro ostaviti dežele. Pogostoma je bilo nad vse težko živali

Sto žensk so oteli sramote

Metode trgovcev z belimi sužnjami v Južni Ameriki

Iz Santiaga v Čilu poročajo, da so čilski orožniki nedavno zasedli na nekem 3000 m visokem prelazu v Kordiljerah karavano 30 moških, ki so skušali prethotapiti

100 žen in deklet z avtomobili preko gorovja, od tam pa skozi južnoameriške pampas v Buenos Aires, da bi jih tam prodali v javne hiše.

Formalno so trgovci izdajali svoje žrtve kot »kabaretne umetnice«. Oblast, ki je dobila tihošapce v roke, je zahtevala papirje in je takoj tudi ugotovila, da so listine, ki označujejo ženske za kabaretne pevke in artistke, ponarejeni dokumenti. Žene in dekleta, ki so jih bili trgovci z belimi sužnjami vlovili v mreže, so bile vse obupane in od potovanja izmučene skoro do smrti. Čeprav so bile zaradi ostrega mraza zavite do ušes v kožuhe in volnene obleke, niso mogle odolevati silnemu mrazu. Čilska policija je odredila, da se morajo nesrečne žene in dekleta prepeljati v Valparaiso. Od tam bodo vsako posebej poslali v domovinsko občino. Policija upa, da se ji je topot posrečilo odkriti družbo, ki ni trgovala z ženskami samo v Južni Ameriki, ampak je zalagala z belimi sužnjami tudi Evropo in Azijo.

A NEKDOTA

Dvorjanik Ludovika XIV., marki Beaumontski, je bil zavoljo svoje skoposti na slabem glasu. Tu in tam je družbo povabil k sebi, toda odzval se mu ni nihče, ker so vsi vedeli, da bi od njegovih obedov lahko gladoval. General Lery, ki je njegove skoposti še ni poznal, pa se je njegovemu vabilu nekoč odzval. Na mizo je prišla redka juha, malo zelenjave in nekaj sira. Kmalu po obedu je general šel. »Nu, gospod general, kdaj boste pri nas spet obedovali?« ga je vprašal marki. General se je obrnil in odgovoril: »Če bi bilo mogoče — takoj!«

VSAK DAN ENA

»Draga moja, brodom je bil res strašen doživljaj — ampak zdaj sva, hvala Bogu, končno — sama!«

(»Everybods weekly«)

Preden vzame zima slovo...

Šestnajstletna Pamela Lubliner je prošle dni zadivila posetnike londonskega drsališča s krasnim skokom na ledu čez 12-letno Shirley Tory

